

Η ΑΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΦΑΙΡΕΙ ΠΑΡΑ ΠΡΟΣΘΕΤΕΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΩΝ

Κώστας Παπαδάκης

Γράφτηκαν πολλά και σωστά για την πρόδηλη και αναμφισβήτητη αντισυνταγματικότητα της υπ, αριθμ, 1029/8/18/14.11.2020 (ΦΕΚ Β 5046/14.11.2020) απόφασης αρχηγού ΕΛΑΣ

Ενδεικτικά αναφέρομαι στην άμεση ανακοίνωση της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων που υποστηρίζεται και από δύο μέλη του Δ.Σ. της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών καθώς και την πρώην πρόεδρό της και μεταξύ άλλων καλεί τον αρχηγό της ΕΛΑΣ να την ανακαλέσει άμεσα και τα κείμενα των Θ. Καμπαγιάννη, «Δεν θα επιτρέψουμε την αντιδημοκρατική εκτροπή» Θ. Ψήμμα, Χαρ. Κουρουνδή και Β. Τσιγαρίδα «Η δημοκρατία και το κράτος δικαίου σε αναστολή», Αγαμέμνονα Τάσση «Ναι, παραβιάζουν το Σύνταγμα» κ.α. Κείμενα εξαιρετικά, εμπεριστατωμένα και πολύ πειστικότερα από όσα υποστηρίζουν μέχρι τώρα τις αντίθετες απόψεις.

Είναι δε σημείο των καιρών το ότι οι συνδικαλιστικοί φορείς των δικαστών υπερασπίζονται συνταγματικά δικαιώματα και οι θεσμικοί φορείς των υπερασπιστών τους τάσσονται με τον περιορισμό τους από την εξουσία, αρκεί να μην κλείνουν τα δικαστήρια. Χαρά και λύπη. Άλλη ώρα θα τα αναλύσουμε.

Μιας και άνοιξε ο ασκός του Αιόλου, ας μου επιτραπούν εντελώς συνοπτικά μερικές συμπληρωματικές παρατηρήσεις:

ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΕΡΕΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ

Τα νομοθετικά ερείσματα της υπ. αριθμ, 1029/8/28/14.11.2020 (ΦΕΚ Β 5046/14.11.2020) απόφασης αρχηγού ΕΛΑΣ για την απαγόρευση των συναθροίσεων είναι τα άρθρα 11 και 5 Συντάγματος, η ερμηνευτική δήλωση του τελευταίου και το άρθρο 68 παρ. 2 της από 20.3.2020 Π.Ν.Π.

Όλα όμως τα ερείσματα που επικαλείται είναι ασύνδετα:

1) Το άρθρο 11 του Συντάγματος δεν επιτρέπει απαγόρευση υπαίθριων συναθροίσεων από την αστυνομία, παρά μόνο όταν συντρέχει **κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια**.

Στην προκείμενη περίπτωση η παραπάνω απόφαση **δεν επικαλείται τέτοιον κίνδυνο**, άρα κείται εκτός των ορίων της συνταγματικής διάταξης του άρθρου 11 Σ που επικαλείται, αυθαίρετα μάλιστα όπως θα δούμε παρακάτω. Διεύρυνση περιορισμών συνταγματικού δικαιώματος χωρίς συνταγματική πρόβλεψη είναι αυτονόητο ότι δεν επιτρέπεται.

2) Η ερμηνευτική δήλωση του άρθρου 5 του Συντάγματος αφορά **αποκλειστικά και μόνο την παράγραφο (4)** του άρθρου 5 αντικείμενο της οποίας είναι τα **ατομικά διοικητικά μέτρα** και όχι τα γενικά, όπως η καθολική απαγόρευση των συναθροίσεων σε όλη μάλιστα την επικράτεια.

Και πάλι λοιπόν η παραπάνω απόφαση κείται εκτός των ορίων της συνταγματικής διάταξης του άρθρου 5

Σ και της ερμηνευτικής δήλωσης αυτού, που επικαλείται.

Όσον αφορά το επόμενο έρεισμα:

2. Για επιτακτικούς λόγους αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας που συνίστανται στη μείωση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, είναι δυνατόν, με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας **μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19**, να επιβάλλεται, για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, σε όλη την Επικράτεια ή σε ορισμένη μόνο περιοχή, απαγόρευση δημόσιων υπαίθριων συναθροίσεων, στις οποίες συμμετέχει ένας ελάχιστος αριθμός ατόμων. Με την ίδια απόφαση μπορούν να προβλέπονται **διοικητικά πρόστιμα** σε περίπτωση παραβίασης της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων κυρώσεων που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία.

Όμως η διάταξη αυτή αφορά μία **έκτακτη πράξη** νομοθετικού περιεχομένου που ναι μεν κυρώθηκε με νόμο (άρθρο 1 ν. 4683/2020) πλην όμως **δεν είναι δυνατό να ισχύει στο διηνεκές**.

Έκτακτα μέτρα αναστολής στοιχειωδών συνταγματικών δικαιωμάτων δεν μπορούν να διατηρούν ισχύ πέραν των 15 ημερών και μάλιστα υπό τις προϋποθέσεις της κατάστασης πολιορκίας όπως περιγράφονται στο άρθρο 48 Σ.

Η παραπάνω Π.Ν.Π. θέσπισε μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας στον πρώτο της κύκλο. Έκλεισε και αυτή τον κύκλο της, ιδίως μετά τον Ιούνιο 2020 που αποκαταστάθηκε πλήρως η λειτουργία των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Δεν είναι συνεπώς νομικά αποδεκτό να αναδίδει συνέπειες, μεταξύ των οποίων και η παροχή εξουσιοδότησης στον αρχηγό ΕΛΑΣ για απαγόρευση στοιχειωδών συνταγματικών δικαιωμάτων στο διηνεκές.

Πέραν αυτού είναι αντισυνταγματική, αφού όπως μόλις εκτέθηκε, καμία από τις διατάξεις των άρθρων 5 και 11 Σ δεν τη νομιμοποιεί.

Ας σημειωθεί ιδιαίτερα ότι η επικαλούμενη από τον Αρχηγό ΕΛΑΣ διάταξη του άρθρου 11Σ δεν περιλαμβάνεται σε εκείνες με βάση τις οποίες εκδόθηκε η από 20.3.2020 Π.Ν.Π. το άρθρο 68 της οποίας αναφέρεται ως η πηγή εξουσιοδότησής του.

Στο προοίμιο της παραπάνω ΠΝΠ (άρθρο 1 παρ. 1) αναφέρεται:

«Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44, σε συνδυασμό προς τις παραγράφους 1, 4 και 5 του άρθρου 5, την παράγραφο 3 του άρθρου 18, την παράγραφο 4 του άρθρου 25, την παράγραφο 3 του άρθρου 21, την παράγραφο 1 του άρθρου 22 και τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 106 του Συντάγματος.»....

Όχι όμως και το άρθρο 11 Σ. Άρα η ΠτΔ που εξέδωσε την παραπάνω Π.Ν.Π., που περιέχει και την εξουσιοδοτική διάταξη δεν περιέλαβε εξουσία περιορισμού του δικαιώματος του συνέρχεσθαι όπως αυτό κατοχυρώνεται και ρυθμίζεται από το άρθρο 11 στον αρχηγό της ΕΛΑΣ, ο οποία λοιπόν στην απόφασή του

το επικαλείται ανεπέρειστα, άρα αυθαίρετα.

Και επιπλέον μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4703/2020 στις 10.7.2020 (νόμος για τις συναθροίσεις, ΦΕΚ Α 131/10.7.2020), ο οποίος μάλιστα εξαιρεί ρητά από την υποχρέωση γνωστοποίησης τη συνάθροιση της 17ης Νοεμβρίου, ο οποίος ρυθμίζει (όπως.... τα ρυθμίζει τέλος πάντων) συνολικά τα ζητήματα των συναθροίσεων, απαγορεύσεων και περιορισμών τους, των αρμοδιοτήτων και των προϋποθέσεων και διαδικασιών για αυτές, είναι αδιανόητο να μην θεωρείται ως σιωπηρά καταργημένη κάθε προγενέστερη και στηριζόμενη σε διαφορετικό και έκτακτο νομοθετικό καθεστώς εξουσιοδότηση απαγόρευσης.

Το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4703/2020 προβλέπει:

1. Αρμόδια για την απαγόρευση επικείμενης δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης είναι η κατά τόπον αρμόδια αστυνομική ή λιμενική αρχή **με σύμφωνη γνώμη του οικείου προέδρου πρωτοδικών**, η οποία παρέχεται το αργότερο έως είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την έναρξη της επικείμενης δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης, **και απλή γνώμη των οικείων Δημάρχων** ή των υπεύθυνων Προέδρων ή Διευθυνόντων Συμβούλων δημοσίων φορέων διαχείρισης και εκμετάλλευσης λιμένων, η οποία διατυπώνεται εγγράφως ή σε επείγουσες περιπτώσεις, προφορικά και μνημονεύεται στη σχετική απόφαση. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται, ότι η σύμφωνη γνώμη έχει παρασχεθεί.

Τίποτε από όλα αυτά δεν έχει τηρηθεί για τη λήψη της παραπάνω απόφασης.

Ολόκληρο νόμο ψήφισαν, που ουσιαστικά κατήργησε το δικαίωμα των συναθροίσεων. Αλλά ούτε και αυτόν ακόμα εφαρμόζουν!

Η ΑΦΑΝΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ας έρθουμε στο πιο ουσιαστικό ζήτημα, καθώς κανείς δεν δικαιούται να παραγνωρίζει τον τυχόν κίνδυνο της δημόσιας υγείας από την πραγματοποίηση συναθροίσεων.

Άλλωστε με αυτήν και μόνο την προϋπόθεση, της προηγούμενης γνώμης (ουσιώδης τύπος για την εγκυρότητά της κατά το διοικητικό δίκαιο) παρέχεται αυτή η έστω παρωχημένη εξουσιοδότηση στον αρχηγό ΕΛ.ΑΣ.

Περιέργως στην εξουσιοδότηση του άρθρου 68 παρ. 2 της Π.Ν.Π. της 20.32.2020 μάλιστα δεν διαλαμβάνεται η διατύπωση «μετά από σύμφωνη γνώμη», αλλά απλώς «μετά από γνώμη».

Προφανώς οι εξουσιοδοτήσαντες τον αρχηγό ΕΛ.ΑΣ. Υπουργοί του έδωσαν το δικαίωμα να απαγορεύει συναθροίσεις ακόμα και όταν η γνώμη των αρμόδιων ιατρών δεν το θεωρεί αναγκαίο.

Όφειλε τέλος πάντων να έχει ζητήσει ο ίδιος ο Αρχηγός της ΕΛΑΣ εγγράφως τη σχετική γνώμη και αυτό να αποδεικνύεται. Αλλά κάτι τέτοιο δεν συντρέχει. Κανονικά η γνώμη αυτή θα έπρεπε να επισυνάπτεται στην απόφαση, εκτός αν ήταν δημοσιευμένη στη Διαύγεια ή σε ΦΕΚ. Και σε κάθε περίπτωση να δινόταν αμέσως στη δημοσιότητα.

Όφειλε έστω και εκ των υστέρων η κυβέρνηση να την δώσει στη δημοσιότητα, όπως ορθώς (μόνο ως προς τούτο δυστυχώς) υποστηρίζει η σχετική ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας

Η παράλειψη να δοθεί στη δημοσιότητα η από 4/11/2020 γνώμη της «Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας

Υγείας από τον covid – 19» κατ αρχήν αναδεικνύει την πλήρη αδιαφάνεια της διοικητικής πράξης που καταργεί ένα στοιχειώδες συνταγματικό δικαίωμα και στερεί τη μόνη του δικαιολογητική βάση από τον δημόσιο έλεγχο.

Αλλά και επί της ουσίας ό,τι και να λέει αυτή η «γνώμη» γεννώνται ερωτήματα:

A) Αν ζητούσε από τις 4/11/2020 απαγόρευση συναθροίσεων τότε γιατί η ΚΥΑ (που αρμόδιοι για την έκδοσή της είναι τόσοι Υπουργοί) της 6/11/2020 (και η διορθωτική της στις 10/11/2020) που ρητά αναφέρει ότι την έλαβε υπόψη όχι μόνο δεν απαγορεύει τις υπαίθριες συναθροίσεις, αλλά ρητά τις εξαιρεί από τις ρυθμίσεις της;

Και αφού η ΚΥΑ δεν προέβη σε ρύθμιση γιατί ο αρχηγός ΕΛΑΣ περίμενε μέχρι τις 14.11.2020 ενώ ήταν γνωστή τουλάχιστον από τις 6/11/2020 στα κυβερνητικά όργανα, άρα και σε εκείνον, η από 4/11/2020 γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας από τον covid – 19;

Γιατί έθεσε σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία από την πραγματοποίηση συναθροίσεων επί δέκα ημέρες;

B) Αν δεν λέει τίποτε για απαγόρευση συναθροίσεων τότε με ποιο κριτήριο ο αρχηγός ΕΛ.ΑΣ. υποκαθιστά τους γιατρούς και αυθαιρετεί ;

Ίσως οι παραπάνω απαντήσεις απαντούν και στο ερώτημα γιατί την κρύβουν. Γιατί όποιο και αν είναι το περιεχόμενό της τους εκθέτει και τους αποκαλύπτει.

Τόσο είναι το ενδιαφέρον τους για τηνπροστασία της δημόσιας υγείας!

Ποιόν κοροϊδεύουν και μέχρι πότε;

Αθήνα, 16/11/2020

Κώστας Παπαδάκης